

EXTINCTION REBELLION COMMUNICATIE- STRATEGIE

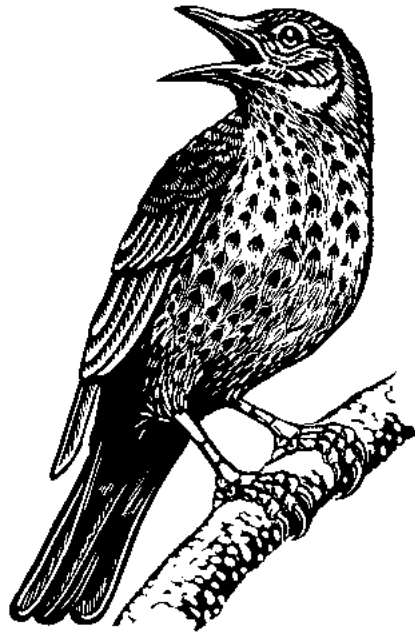
(februari 2021)

Hoe worden burgers rebellen

**extinction
rebellion.nl**

Inleiding: het belang van communicatie

Iedere rebel weet: de klimaat- en ecologische crises bedreigen niet alleen de natuur, maar ook ons eigen voortbestaan. De aarde warmt onverminderd hard op, we komen uit op minimaal drie graden: een klimaatcrisis van ongekende omvang. De manier waarop wij omgaan met de natuur zorgt dat planten en dieren massaal uitsterven: een ecologische crisis zoals nooit tevoren. Samen bedreigen deze crises ons hele bestaan.

Iedere rebel weet hoe erg het is, iedere rebel ziet dat het bijna te laat is. Alleen, hoe overtuig je anderen van het gevaar? Een ruime meerderheid van de Nederlanders maakt zich zorgen over het klimaat, de regering beweert dat ook te doen, maar actie blijft uit. Precies dat maakt XR van groot belang. Met burgerlijke ongehoorzaamheidsacties verschuift zij het klimaatdebat: van gebabbel over later, naar effectief klimaatbeleid nu. Onze rebellen zetten zich in met vreedzame, creatieve en disruptieve acties; waar overheden falen, is burgerlijke ongehoorzaamheid noodzakelijk.

Naast actie speelt communicatie een belangrijke rol. Dat is niet altijd makkelijk. Wat zeg je, tegen wie en op welke manier? Hoe zorg je dat iedereen beseft dat de klimaat- en ecologische crises nu onze onverdeelde aandacht moeten krijgen? Hier zetten wij onze communicatiestrategie uiteen. We beginnen met onze hoofdboodschap en bespreken het spanningsveld tussen XR's identiteit en imago. We formuleren onze doelen, besteden aandacht aan doelgroepen en zetten de belangrijkste verhalen van XR op een rij.

HOOFDBOODSCHAP: DE KLIMAATCRISIS IS HIER. DE OPSTAND IS NU!

De klimaat- en ecologische crises veroorzaken nu al grote problemen. De zesde massale uitstervingsgolf van planten en dieren is begonnen; veel soorten zijn al voor altijd verdwenen. Mega-bosbranden, extreem weer, smeltende gletsjers en het overspringen van virussen van dier op mens (corona!) zijn directe gevolgen van regeringsbeleid wereldwijd.

Onze naam, Extinction Rebellion, geeft aan dat wij ons hiertegen verzetten. Wij zijn in opstand tegen een overheid die onvoldoende actie onderneemt om de klimaat- en ecologische crises in te dammen en daardoor iedereen in gevaar brengt. Burgerlijke ongehoorzaamheid is ons middel: als de overheid haar plichten niet nakomt, is vreedzame, disruptieve actie op zijn plaats. Wij stellen drie eisen, drie eisen om het tij te keren.

1. Wees eerlijk.

De verhitting van de aarde en de manier waarop wij omgaan met de natuur, planten en dieren veroorzaken een zesde massale uitstervingsgolf. Ieder mens draagt bij aan die vernietiging, maar niet ieder mens even veel. Onze Westerse 'voetafdruk' is vele malen groter dan die van de rest van de wereld. We brengen onze toekomst, die van onze kinderen en die van alle andere bewoners van de aarde in gevaar.

Wij eisen dat de overheid luistert naar de wetenschap en eerlijk is naar burgers over de staat van deze planeet en de rampzalige toekomst die ons wacht als wij zo doorgaan.

2. Doe wat nodig is.

We moeten het uitsterven van dieren en planten stoppen en de uitstoot van broeikasgassen verminderen naar netto nul in 2025. Dat moet op een eerlijke manier, voor iedereen.

Wij eisen dat de overheid op basis van de wetenschap actie onderneemt. Nu. Terwijl de Westerse manier van omgaan met de natuur de meest negatieve invloed heeft, vallen de hardste klappen daar waar mensen het minst aan de crises bijdragen. Juist daarom moeten wij onze verantwoordelijkheid nemen. Wij hebben gezorgd voor deze puinhoop, dus wij lossen die ook op.

3. Laat burgers beslissen.

Burgers moeten beslissen over een eerlijke overgang: van een aldoor opwarmende planeet naar een stabiele planeet waar wij onderdeel zijn van de natuur.

Wij eisen een burgerberaad zodat de oneigenlijke invloed van bedrijven op de politiek weggenomen wordt. Burgers moeten een leidende rol spelen om te zorgen voor eerlijk beleid voor alle inwoners van Nederland, met wereldwijd respect en zorg voor mensen, dieren en natuur.

Radicaal is het nieuwe normaal

De enorme uitstoot en vernietiging die veroorzaakt wordt door enkele tientallen bedrijven staat niet in verhouding tot wat wij als burgers doen of laten. Grootschalige verandering is nodig, in hoe onze economie werkt, in de machtsverhoudingen binnen onze maatschappij en in de manier waarop het belang van gewone mensen telkens onderaan staat. Het roer moet radicaal om. Oneindige groei bestaat niet op een eindige planeet.

Elke rebel telt. Met zijn allen kunnen wij onze koers wijzigen voor alle bewoners op aarde. Sluit je aan bij XR, kom in opstand voor het leven en eis een leefbare toekomst voor iedereen!

Onze hoofdboodschap is duidelijk maar toch blijkt hij voor veel mensen maar moeilijk hoorbaar, om over de overheid maar te zwijgen. Dat heeft allerlei oorzaken. Eén ervan ligt in de spanning tussen onze identiteit en ons imago.

DE SPANNING TUSSEN IDENTITEIT EN IMAGO

Iedere rebel herinnert het zich: de eerste keer XR. Iedere rebel vertelt hetzelfde verhaal: hoe welkom je je voelt, hoe liefdevol rebellen met elkaar omgaan, hoeveel steun je aan elkaar hebt. Hoe rebellen XR kennen, verschilt van het beeld dat de buitenwereld heeft. Dat spanningsveld tussen identiteit en imago beïnvloedt de effecten van onze communicatie: positief wanneer ‘radicale’ acties veel media-aandacht opleveren, negatief wanneer klimaatbewuste burgers zichzelf niet als rebel zien. Hier bespreken wij onze identiteit en imago zoals zij nu zijn, en het gewenste imago waar wij naartoe werken.

Identiteit: wie zijn wij?

Wij zijn een rebelse ‘grassroots’ beweging die zich inzet tegen de klimaat- en ecologische crises. Wij bestaan uit een netwerk van lokale groepen en gemeenschappen, ieder met een grote mate van zelfstandigheid. Vanuit een diep besef van de ernst van deze crises voeren wij actie; altijd geweldloos en creatief, soms op het randje van wat mag. Wij maken gebruik van burgerlijke ongehoorzaamheid, verleggen het debat over de klimaat- en ecologische crises en zetten de overheid aan tot actie. Ook werken wij aan de wereld waarin we willen leven, door een regeneratieve cultuur te stimuleren, macht te verdelen en geweldloos te communiceren. Soms lukt dat goed, soms lukt dat minder. Wij ervaren de uitdagingen van de dagelijkse omgang met elkaar, maar herinneren ons altijd ons streven.

Bij XR vinden mensen uit alle hoeken van het land, alle leeftijden en alle achtergronden een thuis. Iedereen die zich zorgen maakt over de klimaat- en ecologische crises is welkom. Toch zijn we momenteel overwegend wit en jong met relatief veel internationale studenten.

Imago: hoe zien anderen ons?

Bij een groot deel van de Nederlandse bevolking is XR nog onbekend. Als mensen ons zien is dat vooral tijdens de grote acties in de rebellieweken. Wij worden beschreven als 'extreem' en 'radicaal'. De binnenkant van XR, de regeneratieve cultuur en gemeenschapsactiviteiten, is voor buitenstaanders haast onzichtbaar. Veertig-plussers zien ons vaak als een jongerenbeweging, waar zij (bijvoorbeeld vanwege hun werk) geen deel van kunnen zijn. Mensen geven aan onze doelen te steunen, maar onze methodes te heftig te vinden.

Andere bewegingen beschrijven ons als 'disruptief' en 'vreedzaam'. Er is kritiek op de privileges van onze overwegend witte beweging en het gebrek aan bewustzijn dat hierover bestond en bestaat. Voorbeelden hiervan zijn de actieform burgerlijke ongehoorzaamheid (die niet door iedereen is uit te voeren), positieve uitingen over de politie en het niet deelnemen aan demonstraties tegen racisme. Onze uitspraken over sociale rechtvaardigheid worden hierdoor nog vaak gezien als symbolisch. Ook het 'voorbeeld politiek' aspect van XR, dat vaak wordt gelezen als a-politiek, blijft een heikel punt.

Gewenst imago: hoe wij willen dat mensen ons zien

XR is een open, diverse burgerbeweging van studenten, werkenden, werklozen en gepensioneerden, religieuze mensen en atheïsten, witte mensen en mensen van kleur, jongeren en ouderen. Samen zetten al deze mensen zich in, met lef en eerlijkheid over de klimaat- en ecologische crises, voor het behoud van zoveel mogelijk leven op aarde.

Onze bonte verzameling mensen voert creatieve en verstorende acties uit, soms grootschalig en nationaal, dan weer kleinschalig en lokaal. Altijd vanuit rebellen zelf, met respect voor onze principes en waarden en gericht op de drie eisen.

XR is een beweging waar iedereen zich veilig voelt en thuis kan voelen. XR geeft ruimte aan de angst, rouw en emotie over klimaat- en ecologische crises en geeft handvatten om op een manier die bij jou past in actie te komen. Wat je achtergrond ook is, of je nou vlees eet en auto rijdt of vegan bent en niet meer vliegt, XR is de plek om bij te dragen aan een rechtvaardiger wereld. XR is een actiebeweging én meer. Zij laat een glimp zien van hoe een rechtvaardige, ecologische wereld eruit kan zien.

Een mooi imago, een mooie wens. Maar, hoe laten wij anderen zien wat wij zien? Hoe zorgen wij dat burgers niet alleen doordrongen raken van de ernst van de klimaat- en ecologische crises, maar ook de stap zetten om er iets aan te doen? Hoe maak je van burgers rebellen?

COMMUNICATIEDOELEN: WAT WIJ WILLEN BEREIKEN

Terwijl een grote meerderheid van de Nederlanders zich zorgen maakt over het klimaat, blijft actie van de overheid uit. Wij zien dat de tijd opraakt. Het is twee voor twaalf; bezorgde burgers moeten veranderen in actieve rebellen. Wij streven er naar onze naamsbekendheid drastisch te vergroten en onze 'grassroots' beweging open en laagdrempelig te presenteren.

Wij stellen onszelf de volgende communicatiedoelen:

1. Wij schudden mensen wakker en zetten hen aan tot actie. We vergroten onze naamsbekendheid totdat iedere Nederlander ons kent en werven actief nieuwe rebellen om onze beweging, en de impact ervan, te vergroten.
2. Wij zetten acties en boodschappen van XR op onze eigen media in de schijnwerpers, publiceren opiniestukken en voeren campagne in commerciële media. Zo vergroten wij de druk op overheid en bedrijven, verleggen we het debat en zetten we mensen aan tot actie. Wij versterken met onze media-inzet het effect van campagnes van XR-themagemeenschappen en lokale groepen.
3. Wij benadrukken het belang van zowel klimaatrechtvaardigheid als sociale rechtvaardigheid, omdat beide systeemverandering vereisen. Wij maken de verbanden tussen de klimaatcrisis, de ecologische crisis en sociale rechtvaardigheid zichtbaar, samen met bestaande groepen die zich daarvoor inzetten.
4. Wij lichten uit hoe wij binnen onze eigen organisatie systeemverandering in de praktijk brengen. We leggen nadruk op onze regeneratieve cultuur en onze 'grassroots' beweging. Wij organiseren een sterk publiek debat over het burgerberaad en passen het lokaal toe. Daarnaast lopen we voorop in het debat over systeemverandering. Met onze acties, sociale media posts en opiniestukken stellen wij het huidige economische systeem aan de kaak en benadrukken we het belang van radicale democratisering.
5. Wij dragen uit dat wij onderdeel zijn van een 'beweging van bewegingen', tonen bescheidenheid over onze eigen rol en erkennen dat we veel te leren hebben. We zijn solidair met andere bewegingen, voor zover dat binnen onze principes en waarden past, en bieden een podium aan minder zichtbare individuen en gemeenschappen, zoals gemarginaliseerde, Inheemse of lokale groepen.

Onze boodschap is helder, onze doelen zijn duidelijk. Toch kan het nog mis gaan. Want, tot wie richt je je in je communicatie? Bij wie valt het meest te winnen?

DOELGROEPEN

Stel, je hebt met je lokale groep een actie georganiseerd: vreedzaam, creatief, disruptief, alles wat je zou wensen. Alleen, hoe zorg je ervoor dat die actie de aandacht krijgt die zij verdient? Hoe zorg je dat jullie inzet zichtbaar is voor meer mensen dan alleen diegenen die toevallig langslopen?

Om deze vragen te beantwoorden, denk je na over je doelgroepen. Wie wil je bereiken en op welke manier? Communicatie is maatwerk en een communicatiestrategie is voor algemene toepassing. Het werkt niet om je boodschap te roepen tegen iemand die het niet wil horen. En, door zomaar boodschappen over te nemen kun je de plank flink misslaan. Je moet de manier waarop je mensen bereikt en wat je zegt aan de situatie aanpassen. Denk daarom na over de mediakanalen die je het beste kan gebruiken om de juiste doelgroep voor jouw actie te bereiken. Als je probeert iedereen aan te spreken, spreek je vaak juist niemand aan. Probeer nooit iedereen te bedienen. Het gaat er niet om dat je iedereen bereikt, het gaat erom dat je die mensen bereikt die net dat laatste zetje nodig hebben om in actie te komen.

Wees rebels, ook in de communicatie, binnen de kaders van onze principes en waarden. Dat onze boodschap niet bij iedereen in de smaak valt, kan juist in ons voordeel werken. Zorgvuldig gecreëerde ophef kan de urgentie van de klimaat- en ecologische crises onder de aandacht brengen. Controverse neemt het neutrale midden weg en dwingt mensen een kant te kiezen: radicaal tegen, of radicaal vóór het leven?

Lees voor meer informatie over de verschillende mediakanalen en de doelgroepen die je daarmee bereikt de handleidingen per mediasoort.

KERNVERHALEN: WAT WIJ WILLEN VERTELLEN

Eén manier om een boodschap succesvol over te brengen is herhaling, herhaling, herhaling. Burgers die voor het eerst horen over de klimaat- en ecologische crises denken wellicht dat het zo'n vaart niet loopt. Een tweede, derde of vierde keer blijft de boodschap beter hangen. Dat is waarom een helder geformuleerde hoofdboodschap zo belangrijk is. Hier bouwen we verder op die hoofdboodschap door onze kernverhalen op een rij te zetten.

In staat van opstand

De overheid is niet in staat een leefbare planeet te beschermen voor de huidige en toekomstige bewoners van de planeet. Daarmee komt zij haar fundamentele belofte aan de bevolking van Nederland niet na. Daarom is XR in staat van opstand tegen de overheid. We zijn een brede beweging die met burgerlijke ongehoorzaamheid staat voor het leven in al haar verschijningsvormen. Al onze acties zijn deel van deze openlijke opstand.

Klimaat- én ecologische crises

De planeet bevindt zich niet alleen in een klimaatcrisis maar ook in een ecologische crisis. Beide crises zijn even bedreigend voor ons voortbestaan, daarnaast hangen zij nauw samen. Het verdwijnen van oerbossen en koraalriffen is niet alleen een ecologische ramp. Vanwege de broeikasgassen die zij opslaan heeft het directe gevolgen voor het klimaat. De samenhang tussen de klimaat- en ecologische crises dwingt ons verder te kijken dan 'technologische fixes' en de verhouding tussen mens en natuur en de systemen waarop onze maatschappij gebouwd is onder de loep te nemen.

Helling

De klimaat- en ecologische crises zijn als een sneeuwbal die van een helling afrolt. Zoals de sneeuwbal steeds sneller rolt en steeds meer groeit, worden de gevolgen steeds groter en versterken de effecten elkaar. De mensheid bevindt zich niet op de rand van een klif, waar we op één toekomstig moment afvallen, maar op een helling. Hoe snel we ook handelen, onze wereld wordt minder leefbaar. We zijn niet in opstand voor de verre toekomst, maar voor iedereen wiens leven en leefwereld nu geraakt worden, wetende dat dit ons ook wacht.

Wij zijn de kinderen

Wij zijn de kinderen waarvoor onze ouders en grootouders in de jaren zeventig de straat op gingen. De klimaat- en ecologische crises zijn hier en nu. Wij komen niet in actie om een verre toekomst te beschermen, maar zijn in opstand voor het leven, ook dat van onszelf. We voeren actie vanuit het diepe besef dat de klimaat- en ecologische crises grote veranderingen in ons leven gaan brengen, zonder te vergeten dat de levens en levenswijze van grote groepen mensen in de rest van de wereld al eeuwen bedreigd worden door dezelfde systemen die de klimaat- en ecologische crises veroorzaken.

Rechtvaardigheid

De strijd tegen de klimaat- en ecologische crises is onlosmakelijk verbonden met de strijd van andere sociale bewegingen. De crises worden veroorzaakt door dezelfde onrechtvaardige systemen die al eeuwenlang voor onderdrukking en ongelijkheid zorgen. Hoewel iedereen uiteindelijk geraakt wordt, wordt niet iedereen even snel of hard geraakt. We bestrijden de klimaat- en ecologische crises vanuit het besef van de rol van het Westen, en van westerse systemen, in het veroorzaken ervan. Geen klimaatrechtvaardigheid zonder sociale rechtvaardigheid!

Zorg

Door voor elkaar te zorgen, zorgen we voor de planeet. Natuur is niet alleen iets externs dat je vindt als je de bossen of bergen intrekt, het is net zo goed te vinden in de wereld om ons heen en in onszelf. Ons eigen leven en de natuur om ons heen worden geraakt door de klimaat- en ecologische crises. Zorgdragen voor de gevolgen daarvan is ook een manier om de planeet te helen. Zorgen voor de aarde is zorgen voor dat wat leeft en ademt én zorgen voor dat wat kapot of dood is. Zorg is een daad van rebellie.

Een warme plek voor iedereen

Wij vallen op door onze creatieve en disruptieve acties. Media-aandacht gaat vooral uit naar burgerlijke ongehoorzaamheid. Dat geeft de indruk dat alleen 'echte activisten' bij ons terecht kunnen, maar niets is minder waar. Achter de rebellen die de straat op gaan, staan zoveel anderen: rebellen die buiten de schijnwerpers blijven maar ontzettend nuttig werk doen. Bij XR is plaats voor iedereen die zich in onze waarden en principes kan vinden. **Wat je kwaliteiten en wensen ook zijn, je bent welkom en we hebben jou nodig.**

AFSLUITING: VAN COMMUNICATIESTRATEGIE NAAR MEDIA

De klimaat- en ecologische crises zijn nu. Iedere rebel weet wat er op het spel staat, maar niet iedere rebel weet hoe je daar effectief over communiceert. Deze communicatiestrategie is geschreven om rebellen op weg te helpen. Of je nu op zoek bent naar onze hoofdboodschap, wil weten waar het misgaat met ons imago, onze doelen op een rij wil zien, of inspiratie wil putten uit onze kernverhalen: deze communicatiestrategie helpt je op weg. Tegelijkertijd weten wij dat een communicatiestrategie alleen niet genoeg is, er blijven nog veel vragen open: over taalgebruik, doelgroepen, mediakanalen, slogans, hashtags en zoveel meer. Antwoord op die vragen vind je in 'Media: hoe word je gehoord?'.

